

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de klacht 2021/059 van:

de heer XXXX, geboren XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend in De Woenselse Poort, de afdeling Volte 1A, onderdeel van GGzE,

tot het navolgende oordeel gekomen inzake het verzoek van klager om een schadevergoeding zoals bedoeld in artikel 10 lid 3 juncto artikel 10 lid 11 Wvzgz als vervolg op de beslissing van 4 februari 2021.

1. Verdere verloop van het geding

De klachtencommissie heeft op 4 februari 2021 de klacht van klager over de beslissingen van 14 december en 29 december 2021 om klager te beperken in zijn bewegingsvrijheid en over de beslissingen van 7 december en 27 december 2021 ten aanzien van de uitvoering van de verplichte zorg gegrond verklaard.

Bij de beslissing over de klachten van klager heeft de klachtencommissie de beslissing over het verzoek van klager om een schadevergoeding aangehouden en klager en verweerder in de gelegenheid gesteld om zich hierover schriftelijk uit te laten.

De klachtencommissie ontving op 29 juli 2021 de onderbouwing van het verzoek om schadevergoeding van klager. Dit verzoek was gedateerd 8 maart 2021. De klachtencommissie heeft naar aanleiding van deze onderbouwing van het verzoek om schadevergoeding een reactie daarop van verweerder gevraagd. Deze reactie, gedateerd 11 augustus 2021, werd door de klachtencommissie ontvangen op 17 augustus 2021.

2. Standpunt van de klager

Uit het klaagschrift en uit de bijbehorende toelichting is af te leiden dat klager van mening is dat hem in de periode van 4 december 2020 tot heden onrecht is aangedaan en dat hij van mening is dat hij daarvoor door GGzE, de zorgaanbieder, in financiële zin behoort te worden gecompenseerd.

Hieronder volgt een toelichting op het verzoek om schadevergoeding. Uit de beslissing van de klachtencommissie op het klaagschrift blijkt dat de klachtencommissie de klacht zowel formeel, als inhoudelijk gegrond heeft verklaard.

Voor de onderbouwing van het verzoek om schadevergoeding verwijst klager naar het onderzoeksrapport van de Universiteit van Amsterdam en met name naar de aangepaste versie (stelsel

2.0) “Schadevergoeding vragen aan een klachtencommissie als bedoeld in de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg; wat is billijk?”.

Klager gaat er van uit dat voldaan is aan de juridische eisen voor het toekennen van de verlangde schadevergoeding. In het bijzonder wordt ervan uitgegaan dat voldoende aannemelijk is dat er sprake is van schade ten gevolge van de met de klacht samenhangende normschending(en).

Het is klager bekend dat de klachtencommissie tot op heden bij het vaststellen van een schadevergoeding aan heeft gegeven dat zij de standaardbedragen tegemoetkomingen die voor het gevangeniswezen gelden als uitgangspunt zal nemen voor het vaststellen van de schadevergoeding. Klager is van mening dat de klachtencommissie daarmee geen recht doet aan het uitgangspunt van de Wvggz dat een schadevergoeding kan worden toegekend. De bedragen die in het kader van de RSJ-normen kunnen worden toegekend zijn te beschouwen als tegemoetkomingen in ongemak.

Mogelijk is onderstaande schadebegroting niet volledig. Klager behoudt zich het recht voor om een aanvullende begroting in te dienen, bijvoorbeeld door het verzoek om schadevergoeding alsnog aan de rechter voor te leggen.

Uit de beslissing van de klachtencommissie inzake klacht 2020/059 is op te maken dat ten aanzien van klager sprake is geweest van norm-overtredend handelen. Specifiek kunnen hierbij de volgende onderwerpen en aspecten worden genoemd.

De beslissingen die van kracht waren van 14 december tot 27 december 2020 en van 29 december 2020 tot heden, om klager te beperken in zijn bewegingsvrijheid door hem een kamerprogramma op te leggen, alsmede de beslissingen die van kracht waren van 7 december tot 14 december 2020 en van 27 december tot 29 december 2020 om klager in te sluiten.

Als gevolg van het norm overtredend handelen heeft klager immateriële schade geleden, die er niet zou zijn geweest als overeenkomstig de geldende normen was gehandeld.

In de woorden van klager is sprake (geweest) van ervaren/gevoelens van frustratie, onmacht, onzekerheid, ergernis, spanning, rechteloosheid etc.

Op grond van het eerder genoemde forfaitaire stelsel komt klager tot een schadevergoeding ter hoogte van een bedrag van € 3300,=

Op grond van het bovenstaande verzoekt klager de klachtencommissie om hem dit bedrag als schadevergoeding toe te kennen, en mocht dat niet zo zijn dan in ieder geval een schadevergoeding toe te kennen tot een bedrag dat de klachtencommissie vanuit het oogpunt van billijkheid passend acht.

3. Standpunt van de verweerder

Uit het aanvullende klaagschrift van klager, gedateerd op 8 maart 2021, is af te leiden dat klager van mening is dat hem vanaf 7 december 2020 onrecht is aangedaan. Daarom is hij van mening is dat hij daarvoor door de GGzE in financiële zin behoort te worden gecompenseerd.

Klager onderbouwt zijn vraag om schadevergoeding op basis van het forfaitair stelsel dat door de Stichting PVP wordt gehanteerd om schadevergoedingen te bepalen. Op basis daarvan komt klager uit op een bedrag van € 3300,=. De concreet geleden schade wordt verder niet nader onderbouwd met stukken of bewijsmateriaal.

Uit de uitspraak van de klachtencommissie blijkt dat de klacht om formele redenen gegrond is verklaard.

Er was ten tijde van beide beperkingen niet voldaan aan het vereiste van artikel 8:9 lid 1 Wvggz doordat de dienstdoende arts-assistent niet kan optreden als plaatsvervangend zorgverantwoordelijke buiten kantooruren. De dienstdoende arts had de beslissing over moeten laten aan de psychiater-achterwacht.

Verweerder begrijpt dat het erg vervelend moet zijn geweest voor klager om beperkt te worden in zijn vrijheden. De instelling is echter ook de mening toegedaan dat er wel degelijk omstandigheden waren waardoor een minder ingrijpende beperking niet kon worden opgelegd ten tijde van hetgeen in december is gebeurd.

Gelet op bovenstaande is verweerder dan ook de mening toegedaan dat dat klager er terecht op wijst dat niet aan een formeel vereiste is voldaan. Echter, indien hieraan wel zou zijn voldaan, zou er na inschatting een exact dezelfde beslissing genomen zijn.

Verweerder verwierpt ook het verwijt van klager dat de vrijheidsbeperking weken heeft voortgeduurd. Verweerder wijst er op dat ook de klachtencommissie ziet dat de beslissing tot verplichte zorg in de vorm van dwangbehandeling de enige juiste optie is geweest om het ernstig nadeel bij klager weg te nemen.

Verweerder stelt dan ook voor om de vraag om schadevergoeding af te wijzen omdat er voldoende inhoudelijke onderbouwing is voor de beslissing om klager verplichte zorg te verlenen en klager geen nadere bewijzen heeft waardoor hij schade zou hebben geleden.

Mocht de klachtencommissie toch van mening zijn dat er redenen zijn om een schadevergoeding toe te kennen, dan wijst verweerder op het volgende.

Vorig jaar en dit jaar heeft de rechtbank Oost-Brabant verschillende uitspraken gedaan over Wvggz-klachtzaken en over de vraag om schadevergoeding. De rechtbank heeft daarbij schadevergoedingen toegekend waarbij rekening is gehouden met de individuele situatie per geval. Recentelijk betrof het een cliënte met de titel tbs met dwang waarbij de rechtbank conform RSJ-richtlijnen heeft geoordeeld. (Rechtbank 's Hertogenbosch, 28 mei 2020, zaaknummer c/01/356421 FA RK 20-1016).

Tevens is er een uitspraak gedaan waarbij een cliënt wegens een formeel verzuim, in casu het niet tijdig verzenden van de aanvraag van de zorgmachtiging, zonder juiste titel in de separeer heeft verbleven. De Rechtbank heeft in dit geval verwezen naar eerdere rechtspraak om zo individueel en casusgericht te bepalen wat de hoogte van de schadevergoeding dient te zijn (Kantonrechter 's-Gravenhage 6 oktober 2010, JVGGZ 20111/13).

Klager is ook van mening dat hij immateriële schade heeft geleden. Er wordt in het verzoekschrift om schadevergoeding gesteld dat wegens de gestelde normschending en een onwettige inbreuk op zijn persoonlijke levenssfeer een schadevergoeding van €3300,- gerechtvaardigd is. Verweerder deelt deze opvatting van klager niet. Verweerder betwijfelt namelijk de zienswijze van klager dat uitsluitend door het niet afstemmen met de plaatsvervangend zorgverantwoordelijke door klager nadeel wordt geleden.

De beperking heeft immers enige dagen voortgeduurd waarbij de zorgverantwoordelijke dagelijks de beperking met het team en met klager heeft geëvalueerd om te kijken of er mogelijkheden waren om af te schalen. Een beslissing tot het overgaan tot verplichte zorg valt of staat immers niet met het enkel nemen van deze beslissing, maar behelst veelal tal van gesprekken met klager, zowel voor en tijdens de beperking waarbij voortdurend getracht wordt om rekening te houden met de dan aanwezige situatie van de patiënt.

De zorgverantwoordelijke heeft bij de mondelinge behandeling van de klacht al gemotiveerd waarom hij van mening was dat er geen minder ingrijpende beperking mogelijk was op dat moment en wat de aanleiding is geweest voor de aan klager opgelegde beperkingen.

Verweerder begrijpt dat de klachtencommissie zelfstandig tot een oordeel moet komen over het verzoek om schadevergoeding, maar hij hoopt dat de klachtencommissie bij haar oordeelsvorming de hiervoor gegeven overwegingen zal betrekken.

4. Beoordeling

4.1. Formele vereisten

De klachtencommissie is bevoegd op grond van de artikelen 10:3 juncto 10:11 Wvrgz een billijke schadevergoeding toe te kennen als een klacht op grond van deze artikelen gegrond wordt verklaard. Alvorens tot het toekennen van een schadevergoeding over te gaan, dient de instelling in de gelegenheid te worden gesteld om zich daarover uit te laten. De instelling heeft haar standpunt over het verzoek om schadevergoeding op 17 augustus 2021 aan de klachtencommissie kenbaar gemaakt.

De klachtencommissie stelt vast dat voldaan is aan het bepaalde in de voornoemde artikelen.

4.2 Inhoudelijke beoordeling

De klachtencommissie heeft op 4 februari 2021 de klacht van klager over de beslissingen van 14 december en 29 december 2021 om klager te beperken in zijn bewegingsvrijheid en over de beslissingen van 7 december en 27 december 2021 ten aanzien van de uitvoering van de verplichte zorg gegrond verklaard. Om die reden zou aan klager een schadevergoeding toegekend kunnen worden, indien daar in billijkheid aanleiding toe is.

De klachtencommissie wil in de eerste plaats op het volgende wijzen.

Door voor de onderbouwing van het verzoek om schadevergoeding alleen te verwijzen naar een forfaitair stelsel dat door de Universiteit van Amsterdam is ontwikkeld, wordt door klager miskend dat concreet aannemelijk gemaakt dient te worden dat de normschending leidt tot materiële of immateriële schade.

Anders dan klager stelt heeft de klachtencommissie zich in haar beslissing op de klachten van klager niet uitgelaten over de vraag of de bestreden beslissingen inhoudelijk al dan niet als terecht te beschouwen zouden zijn geweest. De klachten van klager zijn uitsluitend om formele redenen gegrond verklaard. Al eerder heeft de klachtencommissie het standpunt ingenomen dat het volgen van het door klager voorgestane systeem van schadevergoeding bij klachten die uitsluitend om formele redenen gegrond worden verklaard in feite neerkomt op het stellen van een boete op het niet naleven van wettelijke verplichtingen. De klachtencommissie vindt dit niet billijk. Waarbij niet gezegd is dat zorgverantwoordelijken de regels van de Wvrgz niet nauwkeurig zouden moeten naleven. En dat het niet naleven van deze regels dus altijd en onder alle omstandigheden zou kunnen leiden tot het toekennen van een schadevergoeding. In de ogen van de klachtencommissie biedt de opdracht aan de klachtencommissie om naar billijkheid en schadevergoeding toe te kennen de ruimte om daartoe over te gaan. Dat geldt ook voor dit verzoek om schadevergoeding.

Vast staat dat de bestreden beslissingen niet voldeden aan de voorwaarden die daaraan in de Wvrgz worden gesteld.

De klachtencommissie heeft in de beslissing op de klachten van 4 februari 2021 in feite duidelijk gemaakt dat bij alle beslissingen waar klager over heeft geklaagd sprake is geweest van een reeks slordigheden en onvolkomenheden. Het was niet zo dat er slechts een formele fout werd gemaakt in de besluitvorming om klager verplichte zorg te verlenen. In de ogen van de klachtencommissie gaat verweerder daar te makkelijk aan voorbij door te stellen dat er inhoudelijk alle reden was om deze beslissingen te nemen en dat, nadat de beslissingen waren genomen, de ontwikkelingen in de zorg voor klager nauwlettend werden gevolgd.

Het is niet voor niets dat in de Wvrg formele voorschriften over de rol en positie van de zorgverantwoordelijke en de geneesheer-directeur worden gegeven voor het nemen van ingrijpende beslissingen zoals het verlenen van verplichte zorg. Deze voorschriften hebben tot doel om de rechtspositie van de patiënt te beschermen en er voor te zorgen dat er een deugdelijke basis wordt gelegd om de verplichte zorg te mogen verlenen. Verwacht mag dan ook worden dat door de behandelaars niet alleen het beloop van de verplichte zorg inhoudelijk wordt gevolgd, maar dat na aanvang van het verlenen van de verplichte zorg ook kritisch wordt gekeken naar de deugdelijkheid van de daaraan ten grondslag liggende beslissingen.

Echter, dit is voor de klachtencommissie bij de beoordeling van het verzoek om een schadevergoeding geen reden om zonder meer een schadevergoeding toe te kennen. Het moet voor het toekennen van een billijke schadevergoeding voldoende aannemelijk zijn dat klager schade heeft geleden.

Door klager wordt gesteld dat sprake is geweest van ervaren gevoelens van frustratie, onmacht, onzekerheid, ergernis, spanning, rechteloosheid et cetera.

Het is de klachtencommissie opgevallen dat in het klaagschrift dat zij heeft ontvangen niet gerept wordt van geschonden procedurevoorschriften. Klager heeft andere bezwaren waarom de beslissingen jegens hem onterecht zouden zijn genomen.

De klachtencommissie acht het niet, althans onvoldoende, aannemelijk dat klager in onzekerheid heeft verkeerd, gevoelens van onmacht of frustratie, ergernis, spanning of rechteloosheid heeft ervaren ten gevolge van de geschonden procedurevoorschriften. De klachtencommissie kan daarmee geen oorzakelijk verband vaststellen tussen de procedurele fouten die gemaakt zijn bij de beslissingen om hem verplichte zorg te verlenen en de hiervoor genoemde gevoelens, waardoor klager immateriële schade zou hebben geleden.

De klachtencommissie ziet dan ook geen aanleiding om aan klager een schadevergoeding toe te kennen.

5. Uitspraak

De klachtencommissie voornoemd; wijst het verzoek om schadevergoeding af.

ALDUS gedaan op 17 augustus 2021 door de onafhankelijk klachtencommissie, bestaande uit de heer XXXX, voorzitter, en de leden mevrouw XXXX, psychiater, en mevrouw XXXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris.